

*Яуширмагә янә кайттым әле,
Гомерләрем көзгә авышкач.
Күзләремне яшь пәрдәсә сарды,
Туган авылым белән кавышкач...
Ф.Тарханова.*

*Даның җырга күчә бара,
Чистаем- гүзәл калам,
Исемеңне ишетсәм дә,
Җаныма сихәт алам...*

Авылыбыздан Беек Ватан сугышына 500 кеше китә.

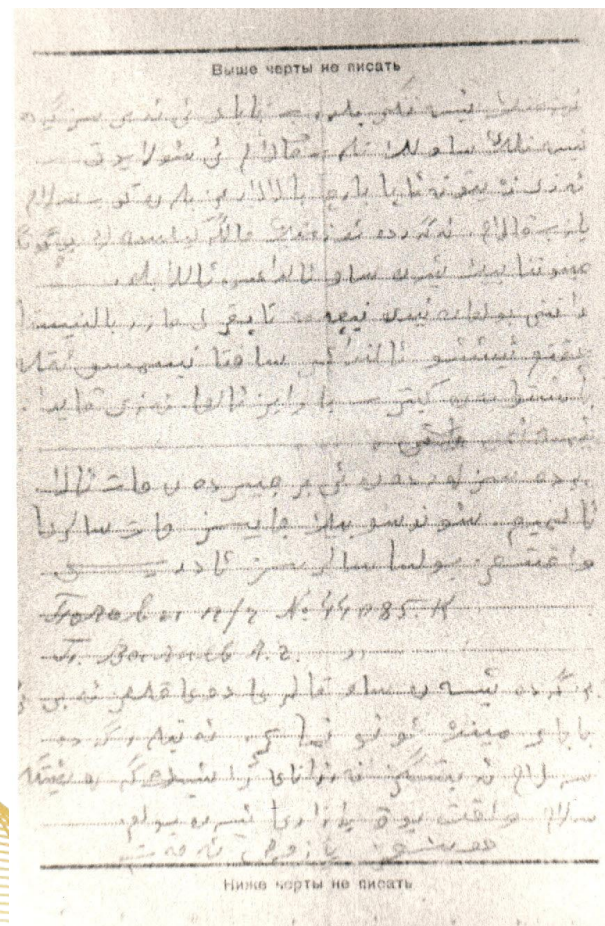
**Советлар Союзы Герое Вәлиев Габделәхәт
Габделганиевич**

***Геройның тормыш иптәше Фәрдана, улы Рәшит,
килене Ясирә.***

Советлар Союзы Герое Габделәхәт Вәлиевның туган авылында яшәүче хатынына язган хатлары. Хатлар гарәп телендә язылган. Улы Рәшит, килене Ясирә аларны татар теленә тәржемә иттергәннәр, хатларның төп нөхсәсе туган нигезендә саклана.

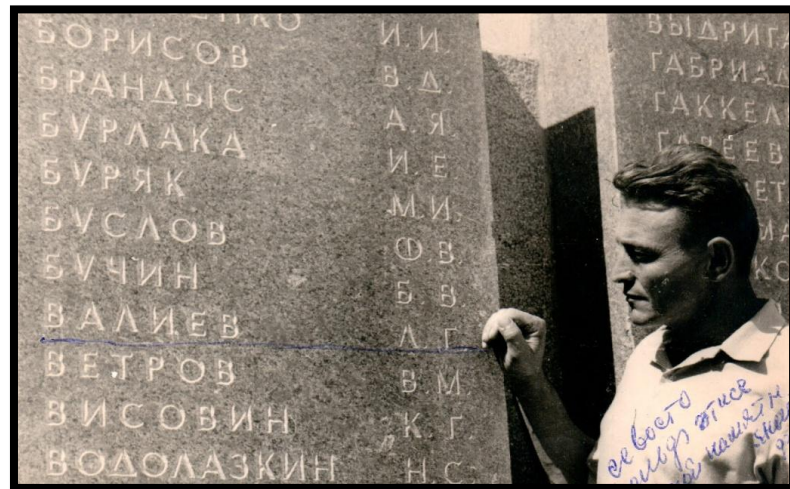

***Габделәхәт Вәлиевның оныклары:
Әнәс, Минәхмәт, Мөнирә, Нургаен***

**Геройның улы Рәшит
һәм оныгы Әнәс**

**Герой шәһәр Севастопольне азат
иткәндә 241 кешегә Советлар Союзы
Герое исеме бирелә. Геройның улы
Рәшит әтисенең фамилиясе янында.**

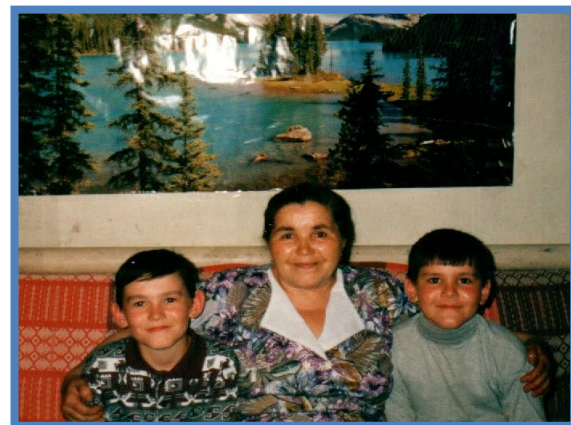

*1975 нче ел. Севастополь.
"Туганнар каберлегендә"*

*Рәшит абый тормыш иптәше Ясирә апа белән
геройның каберлегенә барып туграк алып кайтып,
полкташлары белән һәрдаим хәбәрләшеп, хатлар
язышып , аралашып тордылар.*

*Бүгүнгөсө көндө Яуширмә авылында геройның
оныклары матур гына гомер итэләр.*

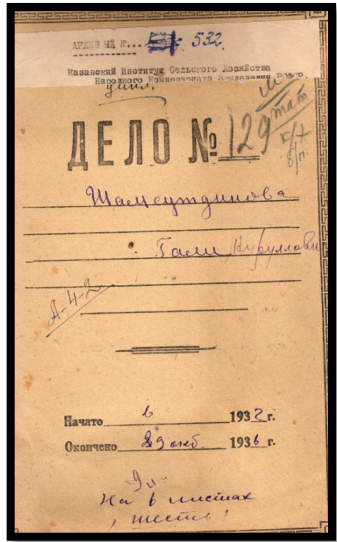
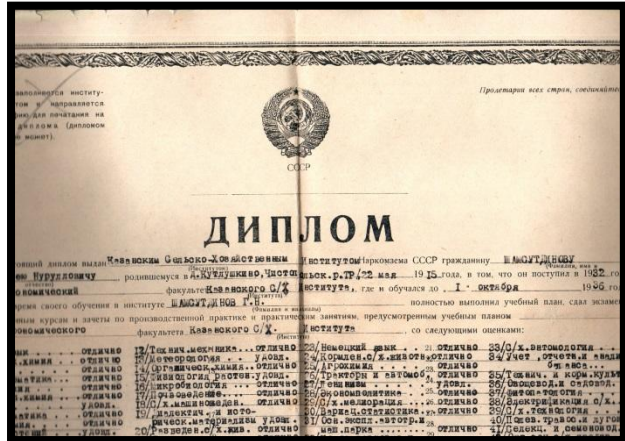
*Килене Ясирә Нургали кызы
оныклары белән*

*Без беләбез, бабабызга,
Бирелгән бит Герой исеме.
Онытмабыз...
Туган иле, туган халкы өчен
Жанын фида кылган изге кешене.*

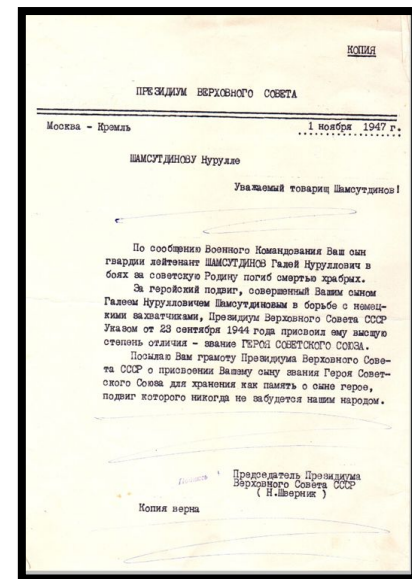

**Советлар Союзы Герое
Шамсетдинов Гали
Нурулла улы**

**1932 нче елда авыл хужалыгы институтына укырга
керә, 1936 нчы елда тәмамлай.**

1944нче елның 22 июлендә Гомулец авылы янында лейтенант Шәмсетдинов үзенең танкларын сугышка соңғы тапкыр алып бара һәм шул көнне ул геройларча һәлак була. Ике ай үткәч, 1944 нче елның 23 сентябрэндә, гвардия лейтенанты Гали Нурулла улы Шәмсетдиновка Советлар Союзы Герое исеме бирелә.

Сугыш юлын үткән гаярь затлар...

Татарстанның Чистай районынан яшь авыл укытучысы Гали Шәмсетдинов армияга 1939 елда алынды һәм сугышны тәҗрибәле солдат булып каршылады. Гали хезмәт иткән часть канлы сугышларда һөжүм итүче дошманга нык каршы торды. Шулай да гитлерчылар көнчыгышка һаман ераккарак үтеп керделәр... Әнә шул авыр көннәр Шәмсетдиновның хәтерендә мәңгегә калды, һәм ул илбасарларның совет жиреннән нык кыйналган килеш качканнарын күрәчәгенә ышанычын югалтмады.

Изге теләк ике елдан соң үтәлде. Хәзер ул офицер-танкист иде. Шәмсетдинов фашист танкларын Курск дугасында жиңмерде һәм чигенүче немец гаскәрләрен Днепрга кадар эзәрлекләп барды. Аның танк ротасы киң елганың уңъягына беренчеләрдән булып чыкты һәм анда дошман танкларының, пехотасының контратакаларына каршы торды.

Биләгән плацдармнарыннан һөжүмгә күчеп, гвардияче танк частьлары немецларның каршылык күрсәтүен сындырдылар һәм 1943 елның 6 ноябрәндә Киевка керделәр. Украина башкаласы янында Шәмсетдинов яктыртылган фаралар белән мәгълүм төнге атакада катнашты. Үз окопларына таба күәтле ташкын булып килә торган күз чагылдыргыч йөзләгән уттан, бик куп танклар атуыннан һәм алар артыннан жиңүчән «ура» кычкырып килган пехотадан гитлерчылар бөтенләй югалып калдылар. Шәмсетдиновның танкысы, немец ныгытмалары полосасына ыргылып кереп, берничә орудие һәм пулеметны таптап үтте, уннан артык фашистны атып үтерде.

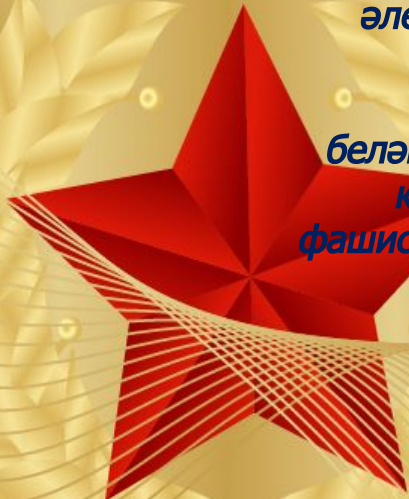
**Бу сугышлар өчен Гали Кызыл Йолдыз ордены белән бүләкләнде.
Батальон командиры шул вакытта: " Гвардия лейтенанты Шәмсетдинов
Днепр аша чыкканда һәм Киевны алганда үзен батыр һәм нык ихтыярлы
командир итеп күрсәтте, шәхси үрнәге белән уңышка ирешүгә булышлык итте",
- дип билгеләп үтте.**

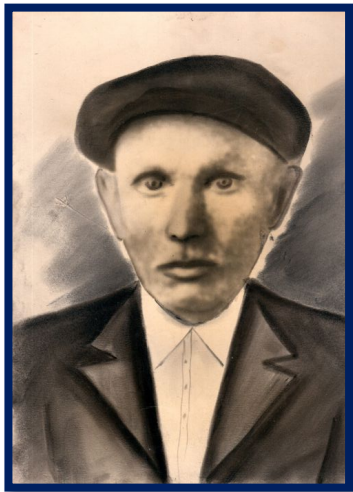
**... һөжүм 14 июльдә башланды. Кори жир гаскәрләренең һәм
авиациянең берләштерелгән ударлары белән киң булмаган урман участогында
дошман оборонасы өзелде, шунда танклар бәрәп керде.**

**Өзелгән урынның киңлегә 5-6 км. гына иде, ләкин гвардиячеләр һәр
ике ягыннан фашист дивизияләре сугыш хәрәкәтләре алып барган тар
коридорга кыю рәвештә килеп керделәр.**

**Гитлерчылар өметсезлек һәм тәвәккәллек белән әле бер якка,
әле икенче якка ташландылар һәм танкистларны тоткарларга омтылып
карадылар.**

**Хәрәкәт планын Гали бик тиз уйлады. Юлдан читтәрәк куаклыклар
белән капланган борылмалы иңкүлекне күрәп алып, ул ротасын шунда алып
китте. Танкистлар өчен немецлар уты куркыныч түгел иде, һәм алар
фашистларның флангына үтеп керделәр. Бу алымнары аларга дошманны тар-
мар итәргә ярдәм итте.**

Геройның әтисе Нурулла

Гали Шәмсетдиновның әнесе Тәлгат тормыш иптәше Дания белән.

Гали Шәмсетдиновның сеңелесе Дамирә апа Казанда бүгенгесе көндә гаиләсе белән исән-сау гына гомер кичерә.

Галинең бертуган сеңелесе Миннебикә апа

“Гыйбрәтле язмыш иясе.”

Рәйсә апаны 17 яше дә тулмыйча сугышка алалар. Яүширмә авылыннан яу кырына киткән бердәнбер хатын-кыз була ул.Беренче чыныгуны ул Украина фронтында ала. Аннан икенче Белоруссия фронтына күчерелә. 1945 нче елның июнь ахырында авылына кайта.Күкрәгендә медальләр-кече лейтенантның батырлык билгесе.

Сугыш ветераннары һәйкәл янында.

*Гүр иясе булып аусагыз да,
Әжәл белми сездәй батырлар.
Утта янып көлгә калсагыз да,
Һәйкәл куя сезгә гасырлар.*

*Үлгәннәрнең каберен,
Исәннәрнең кадерен бел*

*Без үз кулларыбыз белән
Төзибез гүзәл тормыш.
Без тыныч ил төзүчеләр,
Кирәкми безгә сугыш!*

16/06/2012 09:52

*Син борчылма күңел, яз килер,
Кыр казлары кайтыр күлләргә,
Безне котлап, иркен болында,
Моң чакырыр бөөк үрләргә.*

**Жиңу килде жирне нурга күмөп,
Шатлык белән күзне чылатып.
Килде ул көн горур күкрәкләрдә
Орден-медальәрне чыңлатып.**

**Бөек Жиңугә
багышланган "Өчпочмаклы хатлар" исемле әдәби-
музыкаль кичә.**

**Игътибарыгыз өчен
зур рәхмәт!**

